

Forfatter: Topsøe, Haldor

Titel: BREV FRA: Topsøe, Haldor (1864-06-27)

Citation: Topsøe, Haldor: "BREV FRA: Topsøe, Haldor (1864-06-27)", i *Breve fra Haldor Topsøe under Indkaldelsen i 1864*, Trykt Som Manuskript, s. 6. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002222865-000-shoot-L0022228650000005.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Haldor Topsøe under Indkaldelsen i 1864

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Kustrup pr. Middelfart.
27/6 64.

Nu er da Krigen atter brudt ud, og vor Brigade (11. og 12. Reg. = 7. Brigade) forlagt til Egnen ved Baaring Vig. Hvad vi skulde gøre her, ved ingen. I Parolen i Aftes stod der intet om vor Bestemmelse, hvorimod det blev omtalt, at de andre her liggende Regimentter skulle overtage Strandvagterne og Kystens Forsvar. Efter hvad jeg har bragt i Erfaring, ligger her følgende Regimentter 9., 20., 22., 2., 16., 17., 8., 15. samt 11. og 12. Af disse bestaar de 4 første hver kun af 4 Comp, (siden Dybbøl Affæren) altsaa kun den halve Styrke. Ialt ligger her 9000 Mand. Paa Als skal ligge 4 Reg. (3., 18. og to andre) og Resten samt Kavalleriet er i Vendsyssel. Man formoder, at vi (1., 11. og 12. Reg., hvilket sidste har udskudt s. 7 næsten alle Slesvigere og i Stedet for har erholdt Rekrutterne fra Odense Skolen) skulle anvendes som Landgangstropper. — —

— — — Næste Morgen afmarcherede vi Kl. 4 i ubehageligt

Bygevej; den første Mils Vej var Pokkers drøj; vi marcherede ad sandede Biveje, som den vedholdende Regn havde forandret til Moradser, hvor man sank i i Lergrød til op over Anklerne; men da vi kom ud paa Middelfart Chausse, gik det ypperligt. Den Egn, vi marcherede igennem, var mageløs dejlig. Der var en Afvexling i Landskabet, som jeg aldrig har set paa Sjælland; overalt var der Bakker og Lavninger. Markerne var indhegnede med levende Hegn og rundt omkring fandtes smaa Trægrupper, navnlig i Nærheden af Bøndergaardene, som paa Fyn ser ganske anderledes velhavende og smukke ud end paa Sjælland. Kl. 7½ kom vi til Vissenbjerg Kro, hvor der blev gjort et længere Holdt, da alle Compagniets 8 Compagnier skulde samles og ordnes her. I Kroen drak jeg Kaffe og talte med en Del Officerer og p. p. Of-ficersaspiranter fra Regimentet.

Da vi skulde afmarchere, saa jeg Frøken Nielsen fra Odense; hun var kørt med Frøken Rist for at tage Afsked med den gamle Premierløjtnant. Da vi marcherede forbi, hvor de stod, gik jeg hen og sagde Farvel til hende; Student Stenbach var der ligeledes; ham hilste jeg ogsaa paa.

Nu gik det under Sang og Lystighed videre, indtil vi Kl. 11 kom til Gripsvad Kro, hvor Kvarterbilletter og Patroner blev uddelte. Jeg kom til sammen med Løjtnant Groth og Aspirant Bøthe og 20 Mand at ligge hos en Kammerraad Schierup paa Ormehøj ½ Fjerdingsvej fra Gripsvad Kro. Her havde vi det meget godt. Der var for Resten noget lurvet baade ved Manden og Konen. Han var gammel Student, og jeg morede mig meget ved at tale med ham hele Eftermiddagen om forskellige Ting. Han kom jævnligt paa Erholm (½ Mils Vej derfra) og kendte godt Carl Cederfeld, hvem jeg skulde bringe en Hilsen fra ham.

Den Dag havde vi marcheret 3¼ Mil.

Den næste Dag (Søndag) stod jeg op Kl. 3¼. Vi drak Kaffe og afmarcherede Kl. 4½ fra Gaarden. Her hørte jeg, at den ædle Kammerraadinde havde forlangt 12 Sk. af hver af Soldaterne og det uagtet de havde afleveret deres „Natur og Menneskeforplejning“ (ca. 14 u Kød) og næsten alt deres Brød. De var rædsomt opbrugte derover, og jeg ved sandelig ikke heller, hvad de havde faaet for de Penge, da de for Kødet tilbyttede sig Middagsmad og for Brødet Smør.

Løjtnant Groth og vi to Aspiranter var om Morgenen, førend vi havde hørt dette, blevet enige om, at vi ikke kunde byde dem s. noget for vort Ophold der; vi lagde 4 Sk. som Drikkepenge paa Toilettebordet, men jeg tvivler nu ikke om, at Kammerraaden ial Fald hans Kone gerne havde set et saadant Tilbud. Vi trøster os imidlertid med, at Drikkepengene her vilde blive tagne til Indtægt for Herskabet.

Kl. 5 traf vi sammen med den anden Del af Compagniet, og nu gik det rask videre ad den udmærkede Chaussè. Vejret var mageløst dejligt; det havde allerede den foregaaende Dags Eftermiddag forandret sig til det bedre.

Kl. 6½ kom vi til Indslev Kro, hvor der blev gjort et langt Hvil. Her drak jeg Kaffe og traf Immanuel, med hvem jeg laa og passiarede en Times Tid.

Kl. 8 brød Regimentet op og marcherede videre ad Hovedlandevejen. I Nærheden af Rærslev drejede vi af, og nu droge vi nedad imod Kysten af Baaring Vig.

Regimentet blev indkvarteret meget sammentrængt i de nærliggende Byer, af hvilke Kustrup blev belagt med 6. Compagni. Jeg blev med Bøthe og 4 Mand indkvarteret i et Hus hos Husmand Jens Andersen. Det er kun Smaafolk, men vi havde det særdeles godt efter Omstændighederne. Vi havde to Værelser, et lille med en Seng, et Bord og to Træstole, og et stort Rum møbleret med 5 Dragkister og et Skab. Vi spise rigtig Bondekost.

Om Eftermiddagen var jeg et Par Timer henne hos Løjtnanterne Haar og Groth, som sammen med Compagnikommandøren bebo en stor grundmuret og skifertækt Gaard med dejlige Ladebygninger. Det er en af disse store Bøndergaarde, som man hyppigt træffer paa Fyen, men som jeg aldrig har set Magen til paa Sjælland. Compagnikommandøren var paa Regimentskontoret for at høre Ordre, og vi vare derfor meget

spændte paa, hvad Aftenen vilde bringe. Kl. 8½ kom han tilbage, men havde ingen anden Besked end, at vi skulde passe paa en Baune ved Kaustrup.

Vort Regiment ligger i anden Række og er foreløbig kun Reserve.— — — —

I Morges stillede vi til Appel Kl. 8 og sov derfor til Kl. 7 fra Kl. 10 om Aftenen. Der var intet nyt, og vi blev kun opfordrede til at være parate til at rykke ud, naar der blev blæst Allarm. Jeg erholdt et andet Gevær i Stedet for det, jeg tidligere havde haft; det er 2 u tungere, men til Gengæld skyder det langt sikrere.

I Dag var Compagnikommandøren i Middelfart; den var næsten ganske udflyttet. Paa Vejen fra Vissenbjerg Kro mødte vi baade i Lørdags og i Søndags mange svære Vogne med Flyttegods derfra. Her i Landsbyen ligger flere Folk, som ere brudte op fra Byen.

s. 9Der er sket en betydelig Udrensning af Underofficerer ved Regimentet; alle de fortrukne (6 à 7) have i Dag erholdt deres Afsked. Ved vort Compagni er der en — Vaabenmester Pagh — som er i denne Casus. Det gjorde os lidt ondt for ham; i en Fægtning skal han være ubetalelig. Ved Vejle var han nok mageløs tapper; han og vor Kommandersergent førte her hele Compagniet i den Affære. I al den Tid, jeg har været her, har der intet været i Vejen, men der har flere Gange i Forvejen været slemme Historier om ham. Før Affæren ved Vejle fik han Vand og Brød for Insubordination under Drukkenskab.

Min Vært har været en Ungdomsven og Legekammerat med Rasmus Nielsen, som er født i en By lige her i Nærheden, og som har vogtet Faar paa Marken her i Omegnen. Præsten tog sig efter Jens Andersens Sigende af Rasmus og satte ham i Viborg Skole. Efter at være bleven teologisk Candidat har han været her flere Gange, da Broderen er Spækhøker i Kauslunde. Dersom Du taler med ham, kan Du paa mine Vegne bringe ham en Hilsen fra Husmanden.

I Paraden i Aften erholdt Regimentet Ordre til at besætte og bevogte Strækningen fra Strib til Baaring Vig, saa at det altsaa synes, som om Udsigten til at blive Landgangstroppe, ikke er sønderlig stor.

I Morgen Kl. 9¼ bryde vi op. Strandvagten begynder i Morgen Aften Kl. 6.

Ligeoverfor Middelfart er der opkastet et Batteri paa 8 og tre paa 4 Kanoner, saa at altsaa Byens Existens er meget kortvarig. I Middelfart verserer det Rygte, at England og Sverige har erklæret Tyskland Krig, efter at Konferencen er sprængt. Gud give, at det var Tilfældet.— — — —

Sig endelig til lille søde Mama, at hun ikke skal være bange, da den Strækning, som Regimentet har besat, næsten aldeles ikke er udsat for nogen fjendtlig Ild.

Middelfart er belagt med Masser af Soldater; i Kirken er et Compagni (200 Mand) indkvarteret. Paa Hindsgaul er der 3 Compagnier. Denne smukke Herregaard gaar i Løbet ved de første Skud.